U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Mgr. Ondřeje Mrákoty a soudců JUDr. Lenky Matyášové a JUDr. Jakuba Camrdy v právní věci žalobců: **a) N. B., b) M. B., c) M. B.,** všichni zast. Mgr. Janem Urbanem, advokátem se sídlem Haškova 1714/3, Hradec Králové, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra,** se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobců proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 14. 6. 2018, č. j. 31 Az 7/2018 – 54,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Ustanovenému zástupci Mgr. Janu Urbanovi, advokátovi **se přiznává** odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů ve výši 9365 Kč, která bude proplacena do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení z účtu Nejvyššího správního soudu.

Odůvodnění:

[1] Žalobkyně a) za sebe i své nezletilé děti, žalobce b) a c) (dále jen „stěžovatelé"), podala dne 15. 1. 2018 žádost o udělení mezinárodní ochrany v České republice. Dne 19. 1. 2018 poskytla údaje k podané žádosti a téhož dne s ní byl k této žádosti proveden pohovor. Stěžovatelka a) uvedla, že dne 19. 9. 2017 přicestovali do Spolkové republiky Německo (dále jen „SRN") z Gruzie přes Turecko, Maďarsko a Rakousko; v SRN podali žádost o udělení mezinárodní ochrany. Stěžovatelka a) popsala průběh řízení o jejich žádosti o mezinárodní ochranu v SRN, které bylo ukončeno tak, že jim mezinárodní ochrana udělena nebyla. Podle stěžovatelčina vyjádření je zacházeno v SRN s Gruzínci velmi špatně; je na ně vyvíjen velký psychický tlak a její rodině nebyla poskytnuta adekvátní zdravotní péče, neboť při zdravotních komplikacích byla léčba prováděna pouze medikamenty. Německé úřady stěžovatelce a) rovněž neumožnily pracovat a ani jí neposkytly informaci, kde by případně mohla práci hledat. Stravu a peníze stěžovatelka a) s rodinou v SRN dostávala pravidelně. Stěžovatelka a) uvedla, že je zdravá a v době vedení pohovoru byla přibližně ve čtvrtém měsíci těhotenství, přičemž zdůvodnění odvolání proti zamítavému rozhodnutí o udělení mezinárodní ochrany v SRN právě jejím těhotenstvím stěžovatelce a) a její rodině nepomohlo. Stěžovatelka a) jako důvod pro udělení

mezinárodní ochrany uvedla, že její rodině v zemi původu hrozí ohrožení na životě, neboť z důvodu spolupráce jejího manžela s Rusy měli problémy s novou vládou. Poznamenala, že měli farmu, která jim byla zapálena, a bylo jim vyhrožováno, že jim zabijí děti; kdo jim konkrétně vyhrožoval, neví. Stěžovatelka a) tvrdila, že tito lidé chtěli po jejím manželovi určitou informaci, za niž mu slíbili jistý obnos peněz. Pokud by se s rodinou vrátila do Gruzie, obává se, že by si je tito lidé našli.

[2] Žalovaný rozhodnutím ze dne 1. 2. 2018, č. j. OAM-42/ZA-ZA12-ZA19-2018, žádost stěžovatelů o udělení mezinárodní ochrany shledal nepřípustnou podle § 10a odst. 1 písm. b) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, v relevantním znění (dále jen „zákon o azylu“), a řízení o udělení mezinárodní ochrany dle § 25 písm. i) zákona o azylu zastavil. Zároveň žalovaný určil, že státem příslušným k posouzení podané žádosti podle čl. 3 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 604/2013, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o mezinárodní ochranu podané státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti v některém z členských států (přepracované znění) (dále jen „nařízení Dublin III“), je SRN.

[3] Žalovaný dospěl k závěru, že v případě stěžovatelů nebylo naplněno žádné z kritérií stanovených v kapitole III. nařízení Dublin III, které by určilo příslušnost některého členského státu k posouzení jejich společné žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Žalovaný vyšel z dikce čl. 3 odst. 2 prvního pododstavce nařízení Dublin III, který stanoví příslušnost státu v případě nemožnosti aplikace žádného z dalších kritérií tak, že k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu je v takovém případě příslušný první členský stát, v němž byla žádost podána. Dále uvedl, že v souladu s čl. 11 odst. 1 nařízení Rady (ES) č. 2725/2000 o zřízení systému Eurodac pro porovnávání otisků prstů za účelem účinného uplatňování Dublinské úmluvy [správně má být čl. 9 odst. 1 nařízení Evropského Parlamentu a Rady (EU) č. 603/2013 o zřízení systému „Eurodac“ pro porovnávání otisků prstů za účelem účinného uplatňování nařízení (EU) č. 604/2013, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o mezinárodní ochranu podané státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti v některém z členských států, a pro podávání žádostí orgánů pro vymáhání práva členských států a Europolu o porovnání údajů s údaji systému Eurodac pro účely vymáhání práva a o změně nařízení (EU) č. 1077/2011, kterým se zřizuje Evropská agentura pro provozní řízení rozsáhlých informačních systémů v prostoru svobody, bezpečnosti a práva (přepracované znění) - pozn. NSS] stěžovatelce a) sňal otisky prstů a zaslal je do systému Eurodac. Ze záznamu o výsledku porovnání otisků prstů v tomto systému pak vyplynulo, že stěžovatelka a) podala žádost o mezinárodní ochranu v SRN dne 20. 9. 2017.

[4] Žalovaný dále uvedl, že Česká republika by byla příslušným státem k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu pouze v případě, že by v SRN docházelo k systémovým nedostatkům azylového řízení. Žádné takové nedostatky však žalovaný neshledal. Žalovaný dále podotkl, že nařízení Dublin III je nástrojem Evropské unie, který má zamezit násobení žádostí o mezinárodní ochranu v členských státech jedním žadatelem, přičemž jím stanovená kritéria jasně stanovují, který stát je příslušný k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu. Spolková republika Německo již žádost o mezinárodní ochranu stěžovatelů posoudila a je na zvážení SRN, zda stěžovatelům umožní podání další žádosti o mezinárodní ochranu. Žalovaný rovněž konstatoval, že podle čl. 17 nařízení Dublin III se

může každý členský stát rozhodnout posoudit žádost o mezinárodní ochranu, kterou podal příslušník třetí země nebo osoba bez státní příslušnosti, i když podle kritérií stanovených tímto nařízením není k jejímu posouzení příslušný. Žalovaný k tomu vedl, že podstatou tohoto článku jsou především humanitární důvody pro sloučení rodiny či kulturní důvody. Za stěžovatelku a) a celou její rodinu je ovšem odpovědná SRN, a proto v případě stěžovatelů důvod sloučení rodinných příslušníků nelze aplikovat.

[5] Proti rozhodnutí žalovaného brojili stěžovatelé žalobou u Krajského soudu v Hradci Králové (dále jen „krajský soud“), který ji v záhlaví označeným rozsudkem jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), zamítl.

[6] Krajský soud v plném rozsahu odkázal na závěry žalovaného a ztotožnil se s ním v názoru, že v nyní projednávané věci nebylo naplněno žádné z kritérií stanovených v kapitole III nařízení Dublin III, které by určilo příslušnost některého členského státu pro posouzení žádosti stěžovatelů o mezinárodní ochranu. Konstatoval, že stěžovatelé nezpochybňovali skutečnost, že poprvé podali žádost o mezinárodní ochranu v SRN. Krajský soud se dále zabýval aplikací čl. 3 odst. 2 druhého pododstavce nařízení Dublin III, k čemuž uvedl, že tato úprava byla přijata v reakci na judikaturu Evropského soudu pro lidská práva a Soudního dvora Evropské unie, dle kterých je evropský azylový systém vystavěn na zásadě vzájemné důvěry a předpokladu, že zacházení s žadateli o mezinárodní ochranu v každém členském státě splňuje požadavky Listiny základních práv Evropské unie, Úmluvy o právním postavení uprchlíků a Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, tedy, že každý členský stát je bezpečnou zemí a žadatele o mezinárodní ochranu je do něj možné přemístit. Tato domněnka je vyvratitelná, neboť žadatele o mezinárodní ochranu nelze do určitého členského státu přemístit, jestliže v tomto státě dochází k systémovým nedostatkům azylového systému, které s sebou nese riziko nelidského nebo ponižujícího zacházení (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 3. 2016, č. j. 9 Azs 27/2016 – 37; rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz).

[7] K tomu krajský soud poznamenal, že žalovaný je povinen v odůvodnění rozhodnutí, kterým vyslovuje, že státem příslušným k posouzení podané žádosti o mezinárodní ochranu je podle čl. 3 nařízení Dublin III jiný členský stát, zabývat se vždy také tím, zda přemístění žadatele do takto určeného členského státu není vyloučeno z důvodu existence systémových nedostatků azylového řízení či podmínek přijetí žadatelů v daném členském státě, které s sebou nesou riziko nelidského či ponižujícího zacházení ve smyslu čl. 4 Listiny základních práv Evropské unie (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 2. 2015, č. j. 1 Azs 248/2014 - 27). Dle krajského soudu žalovaný této své povinnosti dostál, neboť na str. 4 a 5 svého rozhodnutí dospěl k závěru, že azylové řízení ani podmínky přijetí žadatelů v SRN nevykazují závažné systémové nedostatky. Nad rámec toho krajský soud doplnil, že mu z úřední činnosti není známo, že by v SRN panovala situace, která by činila přemístění žadatelů o mezinárodní ochranu do tohoto státu nemožným s ohledem na čl. 3 odst. 2 druhý pododstavec nařízení Dublin III, tedy že by docházelo k systémovým nedostatkům azylového řízení či podmínek přijetí žadatelů, které v minulosti vedly k závěru o nutnosti zastavit přemisťování žadatelů z těchto důvodů např. do Řecka či do Maďarska. Úřad Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky nevydal

žádné stanovisko ohledně SRN požadující, aby se členské státy Evropské unie zdržely transferů žadatelů o mezinárodní ochranu do SRN, rovněž Evropský soud pro lidská práva ani Soudní dvůr Evropské unie v žádném ze svých rozhodnutí nekonstatovaly systémové nedostatky azylového řízení v SRN (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 2. 2017, č. j. 6 Azs 324/2016 – 38).

[8] K námitce vztahující se k porušení § 12 písm. b) zákona o azylu krajský soud poznamenal, že se k ní stejně jako žalovaný nebude vyjadřovat, neboť rozhodnutí žalovaného se týká výhradně určení příslušnosti členského státu, který následně žádost stěžovatelů o mezinárodní ochranu posoudí.

[9] Stěžovatelé napadli rozsudek krajského soudu kasační stížností z důvodů, které podřadili pod § 103 odst. 1 písm. b) a d) s. ř. s.

[10] Stěžovatelé namítli, že z odůvodnění napadeného rozsudku není zřejmé, jak se krajský soud s konkrétními tvrzeními stěžovatelů vypořádal, přičemž tato tvrzení mohou mít vliv na naplnění podmínek pro udělení některé z forem mezinárodní ochrany dle zákona o azylu, resp. příslušnosti České republiky k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu. Podle judikatury Nejvyššího správního soudu je povinností krajských soudů vypořádat se v odůvodnění svých rozhodnutí se všemi námitkami účastníků řízení (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 4. 2004, č. j. 4 Azs 27/2004 – 74, či ze dne 18. 10. 2005, č. j. 1 Afs 135/2004 – 73, publ. pod č. 787/2006 Sb. NSS). Jestliže krajský soud tuto judikaturu nerespektoval, je dle stěžovatelů nepochybně dán důvod přijatelnosti kasační stížnosti.

[11] Podle stěžovatelů se krajský soud nevypořádal s námitkou nezákonnosti rozhodnutí žalovaného z důvodu opakovaného porušení jeho povinnosti vyplývající z § 2 a 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád; žalovaný nezjistil řádně stav věci a nevypořádal všechny skutečnosti uvedené v žádosti o mezinárodní ochranu, jakož i při provedeném pohovoru. Odůvodnění napadeného rozsudku poté považují stěžovatelé za nedostatečné, neboť krajský soud se podle jejich názoru převážně omezil jen na opakování tvrzení stěžovatelů a závěrů žalovaného, aniž by sám objasnil a zdůvodnil, jakým způsobem rozhodné skutečnosti hodnotil; rozsudek krajského soudu je proto nepřezkoumatelný pro nedostatek důvodů.

[12] Stěžovatelé dále namítli, že žalovaný a krajský soud si neopatřili dostatečné množství podkladů ohledně situace v zemi původu stěžovatelů, a proto nemohli objektivně posoudit ohrožení na životě nebo jinou závažnou újmu, která stěžovatelům hrozí v případě, že by se vrátili do své země původu. Stěžovatelé v této souvislosti poukázali na *„svá zjištění o šikanózních tendencích obyvatelstva, tolerovaných místními orgány, s cílem poškodit občany, kteří se vrací po delším pobytu v zahraničí, a problematickou integraci takových osob v Gruzii“*.

[13] Trvání krajského soudu a žalovaného na důsledné aplikaci č. 3 odst. 2 prvního pododstavce nařízení Dublin III dle stěžovatelů nevychází z jejich skutečné situace, neboť jim nikdo nevysvětlil důsledky jejich počínání a neměli možnost se s příslušnými normami seznámit; tato *„skutečnost pak není zohledněna v nevyužití čl. 17 nařízení“* Dublin III.

[14] Stěžovatelé Nejvyššímu správnímu soudu navrhli, aby zrušil rozsudek krajského soudu a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

[15] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že nepovažuje námitky stěžovatelů za opodstatněné. Domnívá se, že jeho rozhodnutí a rozsudek krajského soudu byly vydány v souladu s právními předpisy; k tomu žalovaný odkázal na správní spis a své vyjádření k žalobě. Žalovaný neshledal v napadeném rozsudku žádné pochybení a ztotožnil se s ním. Žalovaný rovněž podotkl, že se kasační námitky stěžovatelů z části shodují se žalobními námitkami, kterými se krajský soud již zabýval a žalovaný se k nim také vyjádřil. Žalovaný považuje právní posouzení věci provedené krajským soudem za souladné se zákonem a odpovídající zjištěnému stavu věci.

[16] Žalovaný dále sdělil, že dle jeho evidence byl dne 24. 4. 2018 proveden transfer stěžovatelů do SRN.

[17] Žalovaný navrhl, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost odmítl pro její nepřijatelnost, popř. ji zamítl pro nedůvodnost.

[18] Nejvyšší správní soud přezkoumal formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost je podána včas, neboť byla podána ve lhůtě dvou týdnů od doručení napadeného rozsudku (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), je podána osobami oprávněnými, neboť stěžovatelé byli účastníky řízení, z něhož napadený rozsudek vzešel (§ 102 s. ř. s.), a stěžovatelé jsou zastoupeni advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

[19] Nejvyšší správní soud se dále ve smyslu § 104a s. ř. s. zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatelů. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být podle tohoto ustanovení odmítnuta jako nepřijatelná. Výklad zákonného pojmu „*přesah vlastních zájmů stěžovatele*“, který je podmínkou přijatelnosti kasační stížnosti, provedl Nejvyšší správní soud již ve svém usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publ. pod č. 933/2006 Sb. NSS. O přijatelnou kasační stížnost se podle tohoto usnesení může jednat v následujících typových případech:

[20] Kasační stížnost se dotýká právních *otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu.*

[21] Kasační stížnost se týká *právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně.* Rozdílnost v judikatuře přitom může vyvstat na úrovni krajských soudů i v rámci Nejvyššího správního soudu.

[22] Kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit *judikatorní odklon*, tj. Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je namístě změnit výklad určité právní otázky řešené dosud správními soudy jednotně.

[23] Další případ přijatelnosti kasační stížnosti bude dán tehdy, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno *zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně právního postavení stěžovatele.*

[24] Nejvyšší správní soud neshledal v případě stěžovatelů relevantní argumenty svědčící pro přijatelnost kasační stížnosti.

[25] Nejvyšší správní soud předně podotýká, že v dané věci je přezkoumáváno rozhodnutí, kterým žalovaný shledal žádost stěžovatelů o udělení mezinárodní ochrany nepřípustnou a řízení ve věci mezinárodní ochrany dle § 25 písm. i) zákona o azylu zastavil, přičemž současně určil, že státem příslušným k posouzení podané žádosti je SRN.

[26] Vzhledem k učiněnému zjištění žalovaného, že příslušným státem není Česká republika, již nebylo namístě věcně posuzovat jednotlivé důvody žádosti stěžovatelů o udělení mezinárodní ochrany z toho hlediska, zda stěžovatelé splňují podmínky pro udělení azylu nebo doplňkové ochrany (viz § 10a odst. 2 zákona o azylu). Stěžovatelé v nyní projednávané věci mohli pouze namítat, že nebyly naplněny podmínky pro aplikaci čl. 3 odst. 2 prvního pododstavce nařízení Dublin III, např. že v SRN existují systémové nedostatky azylového řízení či podmínek přijetí žadatelů o mezinárodní ochranu ve smyslu čl. 3 odst. 2 druhého pododstavce nařízení Dublin III. Stěžovatelé přesto v žalobě a v kasační stížnosti uváděli především důvody, pro které jim měla být udělena mezinárodní ochrana. Vzhledem k charakteru nyní projednávané věci ovšem nelze s ohledem na uvedené žalovanému a následně ani krajskému soudu vytýkat, že se stěžovateli uváděnými důvody pro udělení mezinárodní ochrany (tedy jejich tvrzenému pronásledování či riziku vážné újmy v zemi původu) nezabývali (srov. např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 4. 2017, č. j. 2 Azs 98/2017 – 21); těmito důvody se nemůže nyní zabývat ani Nejvyšší správní soud. Žalovaný a krajský soud se naopak podrobně zabývali otázkou, který stát je příslušný pro posouzení žádosti o mezinárodní ochranu stěžovatelů, tedy aplikací čl. 3 odst. 2 systému Dublin III a v této souvislosti také možnými systémovými nedostatky azylového systému v SRN. Rozsudek krajského soudu proto v tomto ohledu není možné považovat za nepřezkoumatelný.

[27] Jestliže stěžovatelé namítali, že napadený rozsudek je nepřezkoumatelný také z toho důvodu, že krajský soud odkázal na závěry žalovaného či je případně zopakoval, Nejvyšší správní soud k této námitce konstatuje, že nelze považovat za pochybení krajského soudu, pokud si se svou souhlasnou poznámkou osvojil závěry žalovaného, aniž by jinými slovy argumentaci žalovaného opakoval (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 7. 2007, č. j. 8 Afs 75/2005 - 130); rozsudek krajského soudu nelze ani v tomto ohledu považovat za nepřezkoumatelný.

[28] Nejvyšší správní soud se pro úplnost zabýval také otázkou, zda v daném případě byly skutečně splněny podmínky pro zastavení řízení ve věci mezinárodní ochrany, neboť pro posouzení žádosti stěžovatelů je příslušná SRN, ačkoli námitky stěžovatelů se této problematiky dotýkaly pouze nepřímo. Je vhodné nejprve připomenout, že v posuzované věci podle názoru žalovaného nebyla naplněna kritéria pro určení příslušnosti členského státu obsažená v kapitole III. nařízení Dublin III, žalovaný proto postupoval za této situace dle zbytkového kritéria uvedeného v čl. 3 odst. 2 prvním pododstavci citovaného nařízení, na jehož základě určil, že státem příslušným k posouzení žádosti stěžovatelů je SRN, neboť v ní stěžovatelé podali jakožto v prvním členském státě dne 20. 9. 2017 žádost o mezinárodní ochranu, což stěžovatelé nezpochybňují.

[29] Podle čl. 3 odst. 2 druhého pododstavce nařízení Dublin III „[n]*ení-li možné přemístit žadatele do členského státu, který byl primárně určen jako příslušný, protože existují závažné důvody se domnívat, že dochází k systematickým nedostatkům, pokud jde o azylové řízení a o podmínky přijetí žadatelů v daném členském státě, které s sebou nesou riziko nelidského či ponižujícího zacházení ve smyslu článku 4 Listiny základních práv Evropské unie, členský stát, který vede řízení o určení příslušného členského státu, pokračuje v posuzování kritérií stanovených v kapitole III, aby zjistil, jestli nemůže být určen jako příslušný jiný členský stát*“, přičemž třetí pododstavec dále stanoví, že „[p]*okud podle tohoto odstavce nelze provést přemístění do žádného členského státu určeného na základě kritérií stanovených v kapitole III ani do prvního členského státu, v němž byla žádost podána, členský stát, který vede řízení o určení příslušného členského státu, se stává příslušným členským státem*“.

[30] V této souvislosti Nejvyšší správní soud uvedl například ve svém rozsudku ze dne 12. 9. 2016, č. j. 5 Azs 195/2016 – 22, následující:

„*Z citovaných ustanovení tedy vyplývá, že v rámci dublinského systému nelze přemisťovat žadatele o mezinárodní ochranu do zemí, v nichž azylové řízení nebo podmínky přijetí žadatelů o mezinárodní ochranu vykazují natolik závažné, tedy systémové nedostatky z hlediska závazných standardů Společného evropského azylového systému (resp. z hlediska srovnatelných závazků ostatních zemí dublinského systému, které nejsou právními předpisy Společného evropského azylového systému v té či oné míře vázány), že by zde v případě přemístění žadatele do dané země dublinského systému vzniklo riziko nelidského či ponižujícího zacházení s tímto žadatelem rozporné s požadavky zejména čl. 4 Listiny základních práv EU, resp. čl. 3 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, jak byly konkretizovány v judikatuře obou evropských soudů, tedy Soudního dvora Evropské unie a Evropského soudu pro lidská práva (přímo k možnosti vzniku takové újmy v rámci uplatňování dublinského systému srov. zejména rozsudky velkého senátu Soudního dvora ze dne 21. prosince 2011,* N. S. a M. E., *C-411/10 a C-493/10, EU:C:2011:865; ze dne 14. listopadu 2013, Puid, C-4/11, EU:C:2013:740 a ze dne 10. prosince 2013,* Abdullahi, *C-394/12; EU:C:2013:813 a dále rozsudky velkého senátu Evropského soudu pro lidská práva ze dne 21. ledna 2011 ve věci* M.S.S. proti Belgii a Řecku, *stížnost č. 30696/09 a ze dne 4. listopadu 2014 ve věci* Tarakhel proti Švýcarsku, *stížnost č. 29217/12), a to ať již přímo v této zemi, do níž má být žadatel přemístěn, anebo - z důvodu absence řádného posouzení jeho žádosti - v zemích třetích, včetně případně i země jeho původu (pozn. NSS: i přesto, že české znění čl. 3 odst. 2 druhého pododstavce nařízení Dublin III používá výraz ‚*systematické nedostatky‘, *podrží se zdejší soud i v tomto rozsudku přesnější formulace ‚*systémové nedostatky‘, *která odpovídá např. francouzskému i anglickému znění téhož ustanovení nařízení Dublin III, jakož i předcházející výše zmiňované judikatuře velkého senátu Soudního dvora EU k této otázce, kterou dané ustanovení kodifikuje).*“

[31] V rozsudku ze dne 17. 4. 2018, č j. 4 Azs 73/2017 – 29, rozšířený senát Nejvyššího správního soudu konstatoval: „*Evropský azylový systém je vystavěn na zásadě vzájemné důvěry a vyvratitelné domněnce, že každý členský stát je bezpečnou zemí [srov. rozsudek Soudního dvora Evropské unie ze dne 21. 12. 2011, C-411/10 a C-493/10, ve věci* N. S. a dalších, *jenž je v zásadě aplikovatelný i za současné právní úpravy]. K tomu Nejvyšší správní soud např. v rozhodnutí ze dne 22. 3. 2016, č. j. 9 Azs 27/2016 – 37, uvedl, že ‚[m]*ožnost vyvrácení domněnky nicméně neznamená, že jakékoli porušení základního práva určitým

členským státem se automaticky dotýká povinnosti členských států dodržovat pravidla pro určení příslušnosti k posouzení žádosti a že do tohoto určitého státu nelze žadatele přemístit (body 82 až 85). Je tomu tak pouze tehdy, kdy je třeba vážně se obávat, že dochází k systematickým nedostatkům azylového řízení a podmínek příjmu žadatelů v příslušném členském státě, které s sebou nesou riziko nelidského či ponižujícího zacházení (bod 86)‘.

Tak tomu může být při závažných excesech, nárazových či naopak dlouhotrvajících nedostatcích v azylovém systému či v případě, že s ohledem na konkrétní okolnosti hrozí riziko nelidského či ponižujícího zacházení již samotným přemístěním žadatele. V rozsudku ze dne 16. 2. 2017, C-578/16 PPU - C. K. a další*, Soudní dvůr zdůraznil, že s absolutní povahou zákazu nelidského a ponižujícího zacházení je neslučitelné, aby členské státy mohly odhlédnout od skutečného a prokázaného rizika nelidského či ponižujícího zacházení žadatele o azyl pod záminkou, že nevyplývá ze systémového nedostatku v příslušném členském státě. Připustil, že i přemístění žadatele o azyl, jehož zdravotní stav je obzvláště závažný, může pro něj samo o sobě s sebou nést skutečné riziko nelidského či ponižujícího zacházení ve smyslu článku 4 Listiny základních práv EU, a to bez ohledu na kvalitu přijetí a péči dostupnou v členském státě příslušném pro posouzení jeho žádosti. Zdůraznil, že takový výklad* ‚plně respektuje zásadu vzájemné důvěry, jelikož se zdaleka nedotýká existence domněnky respektování základních práv každým členským státem, a zajišťuje, že výjimečné situace budou členskými státy řádně zohledněny. Ostatně pokud by členský stát provedl přemístění žadatele o azyl za takových okolností, nelidské či ponižující zacházení, které by z toho vyplývalo, by nebylo přímo nebo nepřímo přičitatelné orgánům příslušného členského státu, ale pouze prvně uvedenému členskému státu‘.“

[32] Z citované judikatury tedy vyplývá, že orgány členských států jsou v rámci dublinského řízení povinny zabývat se existencí systémových nedostatků azylového řízení či podmínek přijetí žadatelů o mezinárodní ochranu v jiném členském státě a musí si rovněž všímat případných individuálních rizik ve smyslu rozsudku Soudního dvora ze dne 16. 2. 2017, C-578/16 PPU, *C. K. a další*, ECLI:EU:C:2017:127, kdy by vzhledem k okolnostem případu již samo přemístění představovalo riziko nelidského či ponižujícího zacházení. Orgány členských států naopak nejsou oprávněny znovu posuzovat žádost, o níž již bylo jednou rozhodnuto jiným členským státem, resp. rozhodnutí jiného členského státu přezkoumávat (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 7. 2018, č. j. 5 Azs 129/2018 – 53).

[33] Nelze ani opomenout, že cílem nařízení Dublin III „*je nejen racionalizace posuzování žádostí o azyl (mezinárodní ochranu) a zabránění zahlcení systému povinností státních orgánů zabývat se několikanásobnými žádostmi podanými stejným žadatelem, ale také zvýšení právní jistoty, pokud jde o určování státu odpovědného za posouzení žádosti o mezinárodní ochranu. Tím nařízení směřuje k eliminaci tzv.* forum shopping*, respektive* asylum shopping“ (viz též rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 3. 2016, č. j. 9 Azs 27/2016 – 37).

[34] Dublinský systém totiž stojí na předpokladu, že se žadatelem o mezinárodní ochranu se bude zacházet v zásadě srovnatelně, ať podá žádost v jakémkoli členském státě a že v prvé řadě bude respektována právě zásada *non-refoulement*. Vzhledem k pokročilé harmonizaci hmotného i procesního azylového práva v Evropské unii, tedy právě

vzhledem k existenci Společného evropského azylového systému (SEAS), lze tento předpoklad označit za oprávněný. V konečném důsledku by tedy neměl být zásadní rozdíl v tom, zda o žádosti stěžovatelů o mezinárodní ochranu bude rozhodovat Česká republika nebo jakýkoli jiný členský stát dodržující kogentní normy SEAS. V případě nepříznivého rozhodnutí má neúspěšný žadatel možnost obrátit se na soud či tribunál příslušného členského státu s žádostí o přezkum – toto právo vyplývá již z čl. 47 Listiny základních práv Evropské unie, resp. z čl. 19 odst. 1 druhého pododstavce Smlouvy o Evropské unii a podrobněji je rozvedeno v čl. 46 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. 6. 2013, o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany (dále jen „procedurální směrnice“) a mělo by tak být zaručeno ve všech členských státech Evropské unie (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 2. 2017, č. j. 6 Azs 324/2016 – 38).

[35] Nejvyšší správní soud se v dané věci ztotožňuje s posouzením krajského soudu, že žalovaný požadavkům vycházejícím z citované judikatury obou evropských soudů i Nejvyššího správního soudu ve vztahu k posouzení azylového systému v SRN z hlediska jeho možných systémových nedostatků dostál. Žalovaný v odůvodnění napadeného rozhodnutí uvedl, že SRN je členským státem Evropské unie, státní moc zde dodržuje právní předpisy a lidská práva a je schopna zajistit dodržování lidských práv a právních předpisů i ze strany nestátních subjektů. SRN ratifikovala a dodržuje mezinárodní smlouvy o lidských právech a základních svobodách a umožňuje činnost právnickým osobám, které dohlížejí nad dodržováním těchto práv. Dále žalovaný konstatoval, že na úrovni Evropské unie či Soudního dvora EU, ani ze strany Evropského soudu pro lidská práva nebylo vydáno žádné závazné rozhodnutí pro členské státy EU nebo Rady Evropy, které by v současné době jednoznačně deklarovalo systémové nedostatky azylového řízení a přijímání žadatelů o mezinárodní ochranu v SRN. Rovněž Úřad vysokého komisaře OSN pro uprchlíky nevydal žádné negativní stanovisko požadující, aby se členské státy EU zdržely transferu žadatelů o mezinárodní ochranu do SRN, jak to učinil v minulosti např. zcela jednoznačně v případě Řecka. Rovněž skutečnost, že v SRN ročně požádají o udělení mezinárodní ochrany statisíce žadatelů, svědčí dle správního orgánu o neexistenci obav žadatelů z tamního azylového systému. Dle přesvědčení správního orgánu tak stěžovateli nehrozí v SRN nelidské či ponižující zacházení ve vztahu k vedení řízení ve věci mezinárodní ochrany a zajištění podmínek přijetí žadatelů o mezinárodní ochranu. Při hodnocení německého azylového systému přitom žalovaný vycházel z podrobné Informace OAMP MV ze dne 15. 1. 2018, vypracované oddělením zahraničních a evropských záležitostí, která byla rovněž součástí správního spisu a která, pokud jde o jednotlivé poznatky, odkazuje na další zdroje informací o německém azylovém systému, většinou již zahraničního původu, včetně zpráv Asylum Information Database (AIDA), European Migration Network a dalších. Žalovaný dále podotkl, že stěžovatelé nijak nezpochybnili kvalitu německého azylového systému.

[36] K uvedenému je třeba doplnit, že stěžovatelé ani ve své žalobě ani v následné kasační stížnosti neuvedli konkrétní skutečnosti, z nichž by bylo možno dovodit, že by v SRN nebyly dodržovány pro členské státy závazné normy SEAS a že by tedy zde existovaly systémové nedostatky v azylovém řízení či podmínkách přijetí žadatelů o mezinárodní ochranu, a to dokonce natolik závažné, že by mohly mít za následek riziko nelidského či ponižujícího zacházení se stěžovatelem ve smyslu čl. 4 Listiny základních

práv EU. Stěžovatelé v tomto smyslu nenavrhli ani provedení žádných důkazů a nekonkretizovali, proč považují žalovaným zjištěný skutkový stav za nedostatečný. Z námitek stěžovatelů není ani zřejmé, proč považují žalovaným citovanou Informaci OAMP MV ze dne 15. 1. 2018 popisující německý azylový systém za neaktuální, neúplnou, neobjektivní či z jiných důvodů nedostačující.

[37] Vzhledem k uvedenému považuje zdejší soud ve shodě s krajským soudem odůvodnění žalovaného, byť poměrně stručné a obecné, v tomto případě za dostačující a má za to, že obsah správního spisu poskytuje dostatečnou oporu pro posouzení, zda německý azylový systém vykazuje systémové nedostatky.

[38] Nejvyšší správní soud uzavírá, že žalovaný i krajský soud se možnými systémovými nedostatky azylového řízení v SRN zabývali, jejich rozhodnutí spolu se správním spisem poskytují dostatečnou oporu pro posouzení, zda německý azylový systém vykazuje systémové nedostatky.

[39] Z již zmiňované Informace OAMP MV ČR ze dne 15. 1. 2018 k německému azylovému systému přitom vyplývá, že proti rozhodnutí příslušného správního orgánu o žádosti o udělení mezinárodní ochrany je možno podat opravný prostředek ke správnímu soudu, a dále případně, za splnění zákonných podmínek, na úrovni spolkových zemí k zemskému vrchnímu správnímu soudu a posléze, opět při splnění zákonných předpokladů, na federální úrovni ke Spolkovému správnímu soudu. Jak již bylo uvedeno, české správní ani soudní orgány ovšem nejsou v rámci SEAS oprávněny v jednotlivých případech přezkoumávat postup německých orgánů, a posuzovat, zda se v konkrétních případech dopustily jakéhokoli dílčího pochybení, pokud by se nejednalo právě o důsledek systémového selhání azylového systému dané země, čemuž v případě SRN relevantní informace nenasvědčují (k tomu srov. *a contrario* již zmiňovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 9. 2016, č. j. 5 Azs 195/2016 – 22, týkající se maďarského azylového řízení).

[40] Pokud tedy, jak uvádí stěžovatelé, německé orgány neshledaly jejich žádost o mezinárodní ochranu podanou v SRN důvodnou, pak lze při absenci informací o systémových nedostatcích tamního azylového řízení předpokládat, že po řádném posouzení žádosti stěžovatelů o mezinárodní ochranu dospěly k závěru o tom, že jejich azylový příběh oprávněné obavy z pronásledování z azylově relevantních důvodů či skutečné nebezpečí vážné újmy v zemi původu nezakládá. Stěžovatelé s těmito závěry nesouhlasí, pro jejich případný přezkum jsou ovšem opět příslušné německé správní soudy, nikoliv orgány veřejné moci v ČR. Pokud se stěžovatelé domnívají, že jimi tvrzené skutečnosti či důkazy splňují podmínky pro přípustnost nové (následné) žádosti o mezinárodní ochranu ve smyslu čl. 40 procedurální směrnice, nic stěžovatelům nebrání, aby po přemístění do Německa takovou žádost podali, přičemž posouzení její přípustnosti, a v případě kladného výsledku následně i důvodnosti, by potom bylo opět na orgánech SRN jakožto země ve věci žádostí stěžovatelů o mezinárodní ochranu příslušné (k tomu srov. čl. 40 odst. 7 procedurální směrnice). Tyto tvrzené skutečnosti však nemohou samy o sobě zpochybnit právě žalobou napadené rozhodnutí o přemístění stěžovatelů do SRN vydané v rámci uplatňování dublinského systému.

[41] V nyní posuzované věci ani Nejvyšší správní soud neshledal existenci systémových nedostatků německého azylového systému ani existenci důvodného rizika, že již samo přemístění do SRN může pro stěžovatele představovat riziko nelidského či ponižujícího zacházení ve smyslu článku 4 Listiny základních práv Evropské unie, a proto k posouzení žádosti stěžovatelů, včetně případného soudního přezkumu, jsou příslušné na základě nařízení Dublin III právě a jen německé státní orgány, včetně německých správních soudů.

[42] Pokud jde o otázku případné aplikace článku 17 odst. 1 nařízení Dublin III, je výše citovanou kasační námitku stěžovatele především nutno považovat za nesrozumitelnou, není zřejmé, co přesně stěžovatelé v dané souvislosti krajskému soudu či žalovanému vytýkají. Nad rámec nezbytného odůvodnění lze dodat, že žalovaný nepoužití článku 17 nařízení Dublin III, zejména tzv. humanitární klauzule obsažené v odstavci 2 tohoto ustanovení, na str. 5 svého rozhodnutí, byť stručně, odůvodnil. Pokud stěžovatelka a) vztahuje tuto námitku ke svému těhotenství, které zmínila ve správním řízení, je třeba podotknout, že toto tvrzení nebylo vztahováno k přemístění stěžovatelky a) a její rodiny do SRN. Ani v opačném případě by ovšem nemohlo být překážkou jejího přemístění. Stěžovatelka a) totiž nikdy ani netvrdila, že by s jejím těhotenstvím byly spojeny obzvláště závažné zdravotní komplikace, které by v dané době bránily jejímu přemístění do SRN. V případě stěžovatelky a) se tedy zjevně nejedná ani o případ, kdy by její přemístění do SRN představovalo ve smyslu rozsudku Soudního dvora ve věci *C. K. a další*, skutečné a prokázané riziko značného nebo nevratného zhoršení jejího zdravotního stavu.

[43] Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že jeho ustálená a vnitřně jednotná judikatura poskytuje dostatečnou odpověď na námitky obsažené v kasační stížnosti a krajský soud se *prima facie* v napadeném rozsudku neodchyluje od výkladu dotčených ustanovení podaného v související judikatuře. Otázky nastolené v kasační stížnosti nejsou judikaturou řešeny rozdílně, nebylo třeba učinit judikaturní odklon a nebylo ani shledáno zásadní pochybení krajského soudu, jež by mohlo mít dopad do hmotněprávní sféry stěžovatelů. Nejvyšší správní soud tedy konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatelů, shledal ji proto ve smyslu § 104a s. ř. s. nepřijatelnou a odmítl ji.

[44] Výrok o nákladech řízení o kasační stížnosti se opírá o § 60 odst. 3 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s., podle něhož nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

[45] Stěžovatelům byla usnesením krajského soudu ze dne 3. 4. 2018, č. j. 31 Az 7/2018 - 21, ustanoven zástupce Mgr. Jan Urban, advokát. Podle § 35 odst. 9 s. ř. s. hradí v takovém případě hotové výdaje zástupce a odměnu za zastupování stát, přičemž zástupce ustanovený v řízení před krajským soudem, je-li jím advokát, zastupuje navrhovatele i v řízení o kasační stížnosti. Ustanovenému zástupci stěžovatelů přísluší za společný úkon při zastupování dvou nebo více osob za každou takto zastupovanou osobu odměna snížená o 20% [§ 12 odst. 4 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), v relevantním znění; dále jen „advokátní tarif“]. Mimosmluvní odměna za 1 úkon právní služby (sepis kasační stížnosti) činí částku 3100 Kč [§ 11 odst. 1 písm. d), § 9 odst. 4 písm. d), § 7 bod 5 advokátního tarifu], po snížení podle § 12 odst. 4 advokátního tarifu pak za každého ze stěžovatelů 2480 Kč, tj. celkem

7440 Kč. Ustanovenému zástupci stěžovatelů dále náleží náhrada hotových výdajů v paušální částce za jeden úkon právní služby ve výši 300 Kč (§ 13 odst. 3 advokátního tarifu). Jelikož ustanovený zástupce doložil, že je plátcem daně z přidané hodnoty, zdejší soud mu takto vyčíslenou odměnu a náhradu hotových výdajů navýšil o částku odpovídající uvedené dani. Celkem tedy činí odměna ustanoveného zástupce 9365 Kč a bude mu vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto usnesení.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e n í** opravný prostředek přípustný.

V Brně dne 11. září 2018

Mgr. Ondřej Mrákota
předseda senátu